

פ"מ 4/21

**בפני ועדת הבחירות המרכזית
בראשות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית
כב' המשנה לנשיאה השופט מלצר**

עו"ד שחר בן מאיר
מרחה' אבא הלל 12 רמת גן
טל': 03-6127878 ; פקס: 03-6127979

המבקש

- נ ג ד -

1. הליכוד תנועה לאומית ליברלית
באמצעות ב"כ עו"ד אבי הלוי
טלפון: 04-6709330 ; פקס': 04-6709443

2. מפלגות הבית היהודי והאיחוד הלאומי
באמצעות ב"כ המפלגה ניר אורבך

3. מפלגת אח"י ארץ חברה יהדות
4. אלי בן-דהן – המועמד במקום ה-28 ברשימת הליכוד
5. נתן שי
באמצעות ב"כ המפלגה נתן שי

6. היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות פרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 02-6466194 ; פקס': 02-6467011

7. היועץ המשפטי לכנסת
באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת
קרית בן גוריון, ירושלים
טל': 02-6408636 ; פקס': 02-6753495

8. רשם המפלגות
9. היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות פרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 02-6466194 ; פקס': 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם היועץ המשפטי לכנסת

בהתאם להחלטת כב' המשנה לנשיאה ח' מלצר, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 (להלן: **ועדת הבחירות**), מיום 1.3.2019, מתכבד היועץ המשפטי לכנסת להגיש את תגובתו בהליך שבכותרת, כדלקמן:

1. עניינה של הבקשה דגן בטענות העותר כי הכללת המשיב 4 – חה"כ אלי בן-דהן – כמועמד מטעם מפלגת אח"י ברשימת מועמדים משותפת עם מפלגת הליכוד, אינה בגדר רשימה המוגשת "כהלכה" לפי סעיף 63 לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994 (להלן: **חוק הכנסת**), ועל כן יש לפסול את מועמדותו של חה"כ בן-דהן.

הבקשה מבוססת על הסכם מיום 20.2.2019, שנערך בין סיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי לבין סיעת הליכוד, לפיו מועמד מטעם סיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי ישריין במקום ה-28 ברשימת הליכוד לכנסת ה-21 וכי "מיד לאחר הבחירות תקבל סיעת הליכוד החלטה על פילוגו של ח"כ זה מסיעת הליכוד", והוא יוכל להצטרף לסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי (פס' ב-ג להסכם, צורף כנספח 1 לבקשה).

למחרת היום, ביום 21.2.2019, נחתם הסכם בין מפלגת הליכוד לבין מפלגת אח"י, בדבר הגשת רשימת מועמדים משותפת של שתי המפלגות, שבו נקבע כי המועמד מטעם מפלגת אח"י יהיה חה"כ בן-דהן והוא ישובץ במקום ה-28 ברשימת הליכוד. עוד סוכם כי מימון ההוצאות השוטפות של כל סיעה בכנסת ה-21 יהיה בנפרד, וכל מפלגה תהיה אחראית לניהול חשבונותיה. בסעיף 18 להסכם נקבע כי "מיד לאחר הבחירות נציג אח"י יתפצל מסיעת הליכוד בהסכמה והצדדים יפעלו כשתי סיעות. הצדדים ישתפו פעולה ככל הנדרש על מנת לאפשר התפלגות זו על פי כל דין" (צורף כנספח 2 לבקשה).

ביום 26.2.2019 נחתם נספח מתקן להסכם, ולפיו תחת סעיף 18 האמור יהיה כתוב בהסכם "נציג אח"י יהיה רשאי לבקש להתפלג מסיעת הליכוד לאחר הבחירות ולאחר קבלת בקשתו, הצדדים יפעלו כשתי סיעות" (צורף כנספח 3 לבקשה).

2. לטענת העותר המערכת ההסכמית האמורה אינה חוקית, בהיותה נוגדת את הוראות הדין - סעיף 58 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט-1969 (להלן: **חוק הבחירות**), סעיף 15 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 וסעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, ובהיותה נוגדת את עקרונות היסוד של השיטה ואת תקנת הציבור.

3. כידוע, ככלל, היועץ המשפטי לכנסת והכנסת כרשות אינם צד להליכים בבקשות לפסילת רשימת מועמדים לכנסת ומועמדים לכנסת. העותר נימק את צירופו של היועץ המשפטי לכנסת להליך בכך שהוא העלה בבקשתו טענות ביחס לאופן יישום סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, וכן נוכח פרסומים בתקשורת לפיו היועץ המשפטי לכנסת "העניק חוות דעת משפטית (ככל הנראה בעל פה) למשיבות 1 ו-2 בקשר לאמור בבקשה זו" (פס' 6 לבקשה).

לאור האמור, התגובה להלן תתמקד רק בטענות הנוגעות לביטול מועמדותו של חה"כ בן-דהן ברשימת הליכוד בשל הסתירה כביכול לסעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת.

4. סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, שכותרתו "סייג למועמדות חבר הכנסת שפרש מסיעתו" קובע כדלקמן:

"(א). חבר הכנסת שפרש מסיעתו ולא התפטר מכהונתו סמוך לפרישתו, לא ייכלל, בבחירות לכנסת שלאחריה, ברשימת מועמדים שהגישה מפלגה שהיתה מיוצגת על ידי סיעה של הכנסת היוצאת; הוראה זו לא תחול על התפלגות סיעה בתנאים שנקבעו בחוק.

(ב). לענין סעיף זה –

"פרישה מסיעה" - לרבות הצבעה במליאת הכנסת שלא בהתאם לעמדת הסיעה בענין הבעת אמון לממשלה או אי-אמון בה; ואולם הצבעה

כאמור לא תיחשב כפרישה אם חבר הכנסת לא קיבל כל תמורה בעד הצבעתו;

"תמורה" - במישרין או בעקיפין, בהבטחה או בהתחייבות לעתיד, ולרבות הבטחת מקום ברשימת מועמדים לכנסת, או מינוי חבר-הכנסת עצמו או אדם אחר לתפקיד כלשהו.

5. מכוח סעיף זה מבקש העותר כי חה"כ בן-דהן יוכר על-ידי ועדת הבחירות כמי "שפרש מסיעתו", ועל כן, לשיטתו, הוא מנוע מלהגיש מועמדות ברשימת הליכוד, שהיא לכולי עלמא "רשימת מועמדים שהגישה מפלגה שהיתה מיוצגת על ידי סיעה של הכנסת היוצאת".

העותר מייחס לחה"כ בן-דהן שתי פרישות משתי סיעות שונות. האחת, פרישה מסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי. לטענת העותר היכללות חה"כ בן-דהן ברשימת הליכוד לכנסת ה-21 מבטאת את פרישתו מסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי זו במהלך הכנסת ה-20. השנייה, פרישה מסיעת הליכוד. לטענת העותר ההסכם בין מפלגת אח"י למפלגת הליכוד, שבמסגרתו התחייב והודיע חה"כ בן-דהן כי הוא יפרוש מהסיעה לאחר הבחירות בדרך של התפלגות מהסיעה, מבטא פרישה של חה"כ בן-דהן מסיעת הליכוד, שעל ועדת הבחירות להכריז עליה כבר בשלב זה.

6. **עמדת היועץ המשפטי לכנסת היא כי אין מקום שוועדת הבחירות תכריז על חה"כ בן-דהן כ"פורש" מכוח סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, בין אם כפורש מסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי ובין אם כפורש מסיעת הליכוד, וזאת מהטעמים שיפורטו להלן:**

7. בפתח הדברים ובהתייחס לאמור בבקשה, נבקש להבהיר כי, היועץ המשפטי לכנסת לא חיווה דעתו "בזמן אמת" בסוגיית עצם הכללתו של חה"כ בן דהן ברשימת המועמדים של מפלגות הליכוד ואח"י לכנסת ה-21, ובשריונו במקום 28 ברשימת הליכוד.

במהלך המשא ומתן בין הסיעות נשאל היועץ המשפטי לכנסת לגבי אפשרות עתיידית של התפלגות חה"כ בן-דהן מסיעת הליכוד והצטרפותו לסיעת הבית יהודי-האיחוד הלאומי, לאחר כינונה של הכנסת ה-21. בהקשר זה הבהיר היועץ המשפטי לכנסת לצדדים את המשמעויות השונות של התפלגות חבר כנסת מסיעה לאחר הבחירות ואת ההסדר החקיקתי המאפשר התפלגות כדין ללא שהדבר ייחשב ל"פרישה מסיעה", וזאת בין היתר אם מלכתחילה הגישה הרשימה לוועדת הבחירות הסכם בין שתי מפלגות (ראו לעניין זה סעיף 2)59 (לחוק הכנסת).

על כל פנים, שאלת התפלגותם האפשרית העתיידית של מפלגת אח"י וחה"כ בן-דהן מסיעת הליכוד אינה צריכה להתברר עתה, שכן בשלב זה מדובר בעניין תיאורטי, התלוי בתוצאות הבחירות (אגב, בהתאם לנספח להסכם חה"כ בן-דהן **רשאי** לבקש להתפלג מסיעת הליכוד לאחר הבחירות, ואינו לא חייב לעשות כן).

יתרה מכך, גם אם ייבחר חה"כ בן-דהן לכנסת ה-21, והוא יבקש להתפלג מסיעת הליכוד ולהצטרף לסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי, בקשתו זו צריכה להיבחן בבוא העת **על-ידי ועדת הכנסת** וזאת בהתאם להוראות סעיפים 59 ו-61 לחוק הכנסת, ולא בשלב מוקדם זה על-ידי ועדת הבחירות.

כמו כן, טענות העותר כי יש להכיר כבר עתה בחה"כ בן-דהן כמי שפרש מסיעת הליכוד העתידית, אף עומדות בסתירה ישירה לסעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, החל על חבר כנסת מכהן הפורש **מסיעתו**. סיעת הליכוד בכנסת ה-20 אינה סיעתו של חה"כ בן-דהן וממילא הוא אינו יכול להיחשב עתה כמי שפרש ממנה.

8. נעבור אפוא לטיעון המרכזי של העותר בקשר לסעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת והוא מה המשמעות שיש ליתן להיכללותו של חה"כ בן-דהן ברשימת הליכוד לכנסת ה-21, בעודו משמש בכנסת ה-20 חבר בסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי. לגישת העותר עצם הכללת חה"כ בן-דהן ברשימת הליכוד לכנסת ה-21 מהווה מעשה של "פרישה מסיעה" לפי סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, ולכן על ועדת הבחירות להכריז עליו כפורש ולמנוע ממנו להתמודד ברשימת הליכוד.

כפי שיפורט להלן, פרשנות זו של העותר אינה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק הנוגעות לעניין, עם תכליתן ואם האופן שבו יושם החוק בעבר.

9. העותר מבקש לבחון את היישום הראוי של סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת תוך התמקדות בסעיף זה בלבד. ואולם, סעיף זה אינו עומד בחלל הריק, אלא הוא חלק ממארג חקיקה שלם המסדיר את אופן היישום של סעיף 6א לחוק היסוד.

הסעיף המרכזי הנוגע לעניין הוא סעיף 61 לחוק הכנסת, שזו לשונו:

"פרישה מסיעה"

(א) פרש חבר הכנסת מסיעתו שלא במסגרת התפלגות, תקבע ועדת הכנסת בישיבה שבסמוך לאחר הפרישה ולאחר שנתנה לחבר הכנסת הזדמנות להשמיע את טענותיו, את דבר פרישתו, וכן את השינוי במספר חברי אותה סיעה.

(ב) לא תקבע ועדת הכנסת כי חבר הכנסת פרש מסיעתו אלא לאחר שבדקה את העובדות הנוגעות לפרישתו ומצאה כי נתקיימו המבחנים שנקבעו בסעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת.

(ג) על החלטת ועדת הכנסת על פי סעיף זה, רשאי חבר הכנסת לערער לבית המשפט המחוזי בירושלים, שידון בערעור בשלושה.

(ד) חבר הכנסת שועדת הכנסת הודיעה על פרישתו, לא יצורף לסיעה כלשהי בתקופת כהונתה של אותה הכנסת."

10. המחוקק קבע אפוא באופן קונקרטי את המתווה למימוש הליך של פרישה של חבר כנסת מסיעתו תוך כדי כהונת הכנסת, וקבע כי מי שיבחן את הפרישה היא ועדת הכנסת, והיא תעשה זאת "בסמוך לאחר הפרישה", ולאחר שניתנה לחבר הכנסת האפשרות לטעון את טענותיו בנושא. מתוך הכרה בהשלכות מרחיקות הלכת על חבר כנסת שהוכרז כ"פורש" קבע המחוקק מנגנון ערעור על החלטת ועדת הכנסת – ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים אשר ידון בערעור בשלושה (סעיף 61(ד) לחוק הכנסת).

לדעת היועץ המשפטי לכנסת, מתווה זה שקבוע בחוק הכנסת הוא ייחודי וממצה, ולא ניתן לעקוף אותו באמצעות פנייה לוועדת הבחירות האמונה על אישור רשימות המועמדים

לבחירות. ובמילים אחרות, רק ועדת הכנסת היא המוסמכת להכריז על חבר כנסת מכהן כ"פורש", ולבחון את הראיות לעניין זה, וכל עוד היא לא עשתה כן לא ניתן לראות בחבר הכנסת ככזה ולהטיל עליו את הסנקציות המוטלות על מי שהוכרז כפורש.

לפיכך, בהעדר קביעה של ועדת הכנסת בדבר פרישתו, לא ניתן לראות בכה"כ בן-דהן כמי שפרש מסיעתו לפי סעיף 6א לחוק היסוד ולהטיל עליו את הסנקציות הנגזרות מכך.

11. בחינת ההיסטוריה החקיקתית מובילה אף היא למסקנה כי המחוקק לא התכוון לאפשר בחינה של "הפרישה" על-פי הוראות סעיף 6א לחוק-היסוד לבדן. סעיף 6א נחקק בשנת 1991 במסגרת תיקון מס' 12 לחוק-יסוד: הכנסת, שכלל גם תיקוני חקיקה ראשית שהסדירו את הליך הפרישה ותוצאותיו. כך, במסגרת תיקון מס' 12 הוסף סעיף 61 האמור לחוק הכנסת, הוספו סעיפים 4 ו-13 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן: **חוק מימון מפלגות**) המסדירים את ההשלכות של הפרישה על המימון, וכן הוסף סעיף 57א לחוק הבחירות לכנסת שעניינו עריכת הסכמים לעניין רשימות המועמדים לכנסת בתקופת 90 הימים שלפני הבחירות. תיקון חוק-היסוד בד בבד עם תיקוני החקיקה האמורים מעיד גם הוא שכוונת המחוקק הייתה כי הפרישה לפי סעיף 6א לחוק-היסוד תיבחן באמצעות ההליך הקבוע בסעיף 61 לחוק הכנסת ויתר הוראות החוק הנוגעות לעניין, וכי זהו ההליך הייחודי לבחינת מהלך של פרישת חבר כנסת מסיעתו.

12. ודוק, התפישה כי הכרזת ועדת הכנסת על חבר כנסת כ"פורש" היא הכרזה קונסטטיטיבית ולא דקלרטיבית, אושרה על-ידי כב' השופטת ביניש, בשבתה כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-17, בעת שהתעוררה שאלה דומה ביחס לפרישה של חברי כנסת ממפלגת העבודה והצטרפותם למפלגת קדימה. כב' השופטת ביניש קיבלה את עמדת הכנסת לפיה בהעדר החלטה של ועדת הכנסת בנושא, אין לוועדת הבחירות הסמכות לבחון את השאלה האם חברי הכנסת הם בגדר "פורשים" (ראו החלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-17, מיום 21.2.2006 - פ"מ 1/17).

יצוין, כי על החלטה זו הוגשה עתירה לבג"ץ (בג"ץ 1759/06 **מפלגת העבודה נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית** (פורסם בנבו, 14.08.2006)) שבמסגרתה לא הוכרעה שאלת הסמכות הייחודית של ועדת הכנסת, שכן בית המשפט הנכבד קבע כי בכל מקרה אין לראות בחברי הכנסת באותו מקרה כ"פורשים" שכן הם התפטרו מהכנסת בסמוך למועד פרישתם, וממילא מכוח סעיף 6א לחוק-היסוד הם אינם מנועים מלהתמודד ברשימה של סיעה שהייתה מיוצגת בכנסת היוצאת.

13. **לא זו אף זו: גם אם הייתה בידי ועדת הבחירות הסמכות להכריז על חה"כ בן-דהן כמי שפרש מסיעת הבית היהודי-האיחוד הלאומי, בחינה לגופה מעלה כי הוא אינו בגדר "פורש".**

כידוע, שיטת הבחירות בישראל היא רשימתית ולא אישית. חברי הכנסת אינם נבחרים באופן ישיר על-ידי הציבור אלא כחלק מרשימת מועמדים. משכך, חובת האמון של חברי הכנסת היא הן כלפי הציבור והן כלפי מפלגתם (ראו למשל: א' רובינשטיין ובי' מדינה, **המשפט החוקתי של מדינת ישראל** (מהדורה ששית, כרך ב', 2005) 698-703).

בהתאם לחובת נאמנות "כפולה" זו, לחבר הכנסת ניתן, מצד אחד, חופש פעולה לפעול בכנסת בהתאם לצו מצפונו שלעתים יכול ויהיה באופן המנוגד להחלטות סיעתו, אולם מצד שני נקבע כי לשימוש בחופש הפעולה עלולות להיות תוצאות משפטיות. בהתאם לכך, סעיף 6א לחוק-היסוד קובע כי חבר כנסת שפועל בניגוד לסיעתו באופן העולה לכדי "פרישה" ממנה, לא יוכל להיכלל ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת הבאה שיש בה סיעה שהייתה מיוצגת בכנסת היוצאת. בכך ביקש המחוקק להבטיח את תפקודה התקין של הכנסת הפועלת, ככלל, במסגרות סיעתיות ולצמצם את האפשרות שחבר הכנסת שנבחר במסגרת רשימת מועמדים מסוימת יפרוש מסיעתו יחד עם המנדט שנתן ציבור הבוחרים לרשימה ממנה פרש. כמו כן, המחוקק ביקש למנוע "כלנתריזם" - מעבר של חברי כנסת מסיעה לסיעה כנגד קבלת תפקידים ושררה.

14. משהתפזרה הכנסת ומשהוכרז על בחירות, אך טבעי הוא שחברי כנסת יבחנו את המשך דרכם הפוליטית, ולעתים קרובות בתקופה זו מסגרות שהיו בכנסת היוצאת מתעצבות מחדש ומשתנות לקראת הכנסת הבאה. ואכן, התופעה של מעבר בין סיעות בתקופת פגרת הבחירות היא תופעה שכיחה בכנסת ויש לכך דוגמאות רבות, לרבות בכנסת הנוכחית, כאשר ועדת הכנסת לא קבעה ביחס לחברי כנסת אלה כי הם בגדר "פורשים".

15. עוד יש לזכור כי במהלך תקופת 90 הימים שקודם לבחירות, הכנסת ממילא מצויה בפגרת בחירות וכמעט לא מתקיימת בה פעילות פרלמנטרית. על כן, מתגבר הרציונל להתיר בתקופה זו התנהלות שבתקופה אחרת הייתה יכולה להיחשב כ"פרישה מסיעה". בנקודת זמן זו גם פוחת משמעותית החשש ל"כלנתריזם" או "שימוש לרעה" של חבר הכנסת הפורש במנדט שניתן לו מהציבור.

למותר לציין, כי גם אם הודיע חבר הכנסת על הצטרפותו למפלגה אחרת, במסגרת ההתמודדות בבחירות, בתקופת 90 הימים שקודם לבחירות, בכנסת המכהנת, הוא עודנו נחשב חלק מהסיעה שבה כיהן ואין בהתמודדותו בבחירות במסגרת רשימה אחרת כדי להשפיע על סיעתו הנוכחית או על הסיעה אליה הוא מבקש להשתייך בכנסת הבאה, בכל הנוגע למימון המפלגות, שידורי תעמולה וכיוצא באלה. אף בכך יש כדי לצמצם את הפגיעה שעלולה להיגרם לסיעה מפרישת חבר הכנסת ממנה.

16. **יתר על כן**, פרשנות זו הולמת גם את הוראות החוק הנוספות שנחקקו במסגרת תיקון מס' 12 לחוק-יסוד: הכנסת - סעיף 57א לחוק הבחירות וסעיף 4 לחוק מימון מפלגות.

סעיף 57א לחוק הבחירות קובע כי "לא ייעשה הסכם ולא תינתן התחייבות הבאים להבטיח כי מקום ברשימת מועמדים לכנסת לחבר כנסת מסוים או לקבוצת אנשים, **אלא לאחר היום ה-90 שלפני יום הבחירות לכנסת**". מכאן, כי הנחת המוצא של המחוקק היא כי ב-90 הימים שקודם לבחירות (תקופת המינימום לעריכת בחירות), חבר הכנסת יכול לעזוב את מפלגתו ולהיכלל ברשימת מועמדים של מפלגה אחרת ואף לפעול בגלוי לשם כך, וזאת גם מבלי שהתפטר מהכנסת המכהנת לאחר פיזור.

בהתאם לסעיף 62(ב) לחוק הכנסת "סיעה שחבר כנסת פרש ממנה, שלא במסגרת התפלגות, רואים את מספר חבריה כאילו לא פרש ממנה". סעיף 4 לחוק מימון מפלגות, שכותרתו "תשלום

הוצאות הבחירות", קובע כי מימון ההוצאות של סיעה שהגישה רשימת מועמדים לכנסת הבאה ייגזר ממספר חברי הכנסת הנמנים על הסיעה **ביום הקובע** (כ-100 הימים שלפני מועד הבחירות). כלומר, מספר חברי הסיעה ביום הקובע כוללים גם את חברי הכנסת שפרשו ממנה במהלך הכנסת האחרונה.

ואולם, סעיף 4(א) לחוק מימון מפלגות קובע כי אם חבר כנסת הוכרז כ"פורש" **לאחר** היום הקובע, אזי אותה סיעה "נענשת" במובן זה שהמימון שלה קטן וחבר הסיעה הפורש לא יימנה במספר חברי הסיעה (ראו הסיפא לסעיף 4(א)) "ואולם חבר הכנסת שוועדת הכנסת קבעה כי פרש מהסיעה לאחר היום הקובע לא יימנה". בכך ביקש המחוקק להקטין את התמריץ להכרזה על חבר כנסת כפורש בתקופה שלפני הבחירות, והכיר הלכה למעשה בלגיטימיות של מעברים בין מפלגות במהלך תקופה זו.

17. אשר על כן, לעמדת היועץ המשפטי לכנסת לא ניתן לומר כי עצם ההיכללות של חה"כ בן-דהן ברשימת מועמדים לכנסת ה-21 של מפלגה השונה מהמפלגה אליה הוא משתייך בכנסת ה-20, היא כשלעצמה בגדר "פרישה" מסיעתו, על כל המשמעויות הנגזרות מכך.

18. **זאת ועוד**, בהתחשב בכך שיישום סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת משמעותו הגבלה משמעותית על הזכות להיבחר, הרי שבהתאם להלכה הפסוקה יש לפרשו בצמצום. ואולם, העותר אינו מצביע על פעולה כלשהי של חה"כ בן-דהן שניתן לפרשה כפעולה בניגוד לרצונה או להחלטותיה של סיעתו, אשר מצדיקה את הכרזתו על-ידי ועדת הבחירות כ"פורש", אף אם היה בסמכותה לעשות כן. ספק אם די בהצהרת חבר כנסת בדבר כוונתו העתידית להתמודד בכנסת הבאה במסגרת סיעה אחרת, כדי להצביע על פרישה מסיעה כבר בכנסת הנוכחית.

19. **סיכומו של דבר**: מעברו של חה"כ בן-דהן ממפלגת הבית היהודי למפלגת אח"י והכללתו ברשימת הליכוד לכנסת ה-21 נעשו בתקופת 90 הימים שלפני הבחירות ולאחר התפזרות הכנסת. משוועדת הכנסת לא הכריזה על חה"כ בן-דהן כ"פורש", ומשהעותר לא הצביע על פעולות שנעשו על-ידי חה"כ בן-דהן המעידות על פרישתו מסיעתו בכנסת הנוכחית, עמדת היועץ המשפטי לכנסת היא כי אין מקום להכריז על חה"כ בן-דהן כ"פורש", וכנגזרת מכך אין למנוע ממנו בשל טיעונים אלה את ההצטרפות לרשימת מועמדים של סיעה המיוצגת בכנסת היוצאת.

כמו כן, כפי שהובהר לעיל, לא ניתן להכריז על חה"כ בן-דהן כפורש מסיעת הליכוד העתידית.

היום: 4 במרץ 2019
כ"ז באדר א', התשע"ט

אביטל סומפולינסקי, עו"ד

ב"כ הכנסת